

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 1

7. ledna 2018

Cena: 8 Kč

Příprava na 100. výročí naší církve v roce 2020

Ačkoliv se může zdát, že času je ještě dost, nedávné 500. výročí Mistra Jana Husa dobře ukázalo, jak se vyplatí pečlivá dlouhodobější příprava. Proto se již od konce roku 2016 v ústředí církve schází koordinační tým, od letošního podzimu rozšířený o zástupce všech diecézí, který pracuje jako poradní orgán ústřední rady. Na jeho návrh ústřední rada schválila motto 100. výročí: „100 let služby Bohu, 100 let pomoci člověku“. Byla rovněž schválena témata jednotlivých let, předcházejících 100. výročí církve: rok 2017 - Reformace, 2018 - Vlast, 2019 - Víra, 2020 - Církev a společnost. Letošní rok byl tedy věnován 90. výročí úmrtí dr. Karla Farského a 500. výročí Martina Luthera.

Řada akcí v příštím roce je spojena se 100. výročí samostatného československého státu. Jsou to jednak tradiční akce, jako je například slavnostní bohoslužba k výročí vzniku církve 6. ledna, březnové setkání v Parlamentu ČR k výročí T. G. Masaryka nebo říjnové akce k výročí Jana Žižky v Sudoměři a Liberici a samozřejmě celocírkevní bohoslužba 28. října v Hradci Králové, která bude v přímém přenosu přenášena Českým rozhlasem. Vedle toho se ovšem připravují další akce: cyklus veřejných přednášek, výstava, koncert. Ve spolupráci se Stavební fakultou ČVUT bude vydána publikace o architektuře našich sborů, zaměřená především na meziválečné období. Z dlouhodobějších projektů je možné zmínit postupnou obnovu areálu rodiště dr. Karla Farského ve Škodějově nebo obnovu knihovny dr. Františka Kováře v ústředí církve.

Jana Krajčířiková

Hrdinové práce na Břevnově

V listopadu se v modlitebně náboženské obce CČSH v Praze 6 - Břevnově konala beseda s investigativní novinářkou Sašou Uhlovou, kterou pozvala místní duchovní, Kateřina Merglová. Tématem byla série reportáží s názvem „Hrdinové kapitalistické práce“ věnovaná nejhůře placeným zaměstnáním.

Uhlová v rámci reportážního „sběru materiálu“ víc než půl roku postupně pracovala v prádelně motolské nemocnice, v porcovně vodňanské drůbežárny, za pokladnou v obchodním řetězci, v továrně na výrobu holicích strojů a v třídním odpadu. Tuto její pracovní odyseu po celou dobu režírovala Apolena Rychlíková a sama Uhlová ji snímala skrytou kamerou. Výsledný dokument „Hranice práce“ oceněný na jihlav-

celé čtyři týdny. Přesto byla odhodlaná svůj záměr zrealizovat.

Četné publikum, které se v břevnovské modlitebně sešlo, bylo dle dotazů opravdu poučené a všechny reportáže v Alarmu četlo, což Uhlová zřejmě předpokládala. Proto se soustředila spíše na nové skutečnosti. Přítomné nesporně překvapil například fakt, že se Uhlová, která se ve svých dřívějších textech často zabývala rasismem v české společnosti, podle svých slov v žádném ze zaměstnání s rasismem nesešla. Respektive platí překvapivá přímá úměra: čím nižší vzdělání, tím menší sklony k rasismu. V provozech, kde například čtvrtinu pracujících tvořili Romové, novinářka nezažila žádné invektivy, povyšování, ani rozlišování dle etnika. Platilo to dokonce i tehdy, když nově nastoupil do práce muž z Jemenu. Nikoho ani nenapadlo pozastavovat se nad jeho původem a chovat se k němu jinak než k ostatním. Potíže podle Uhlové vyvstávají až se zvyšujícím se vzděláním. Lidé vyučení či s maturitou mají větší tendence k rasistickým projevům. Přestože by asi mnozí z nás řekli, že s vyšším vzděláním tolerance k odlišnému roste, je tomu přesně naopak. Už kvůli tomuto nečekanému závěru je počín Uhlové přínosem.

Jádrum povídání o reportážích byly podmínky, ve kterých jsou nuceni zaměstnanci pracovat. Uhlová několikrát narazila

na porušování zákoníku práce – někde se pracovalo v kuse více hodin, než je přípustné, pracovníci neměli přestávky, nemohli si ani odskočit na malou nebo se napít. V některých provozech v létě nefungovala klimatizace, jinde zas byla nesnesitelná zima. Není divu, že zveřejněním těchto informací „držá“ novinářka mnohým šlápla na kuří oko. Podle jejích slov si zaměstnanci, kterým jejich odměna nepokryje ani základní životní potřeby, nedovolí proti často otřesným podmínkám protestovat, jelikož se bojí, že by přišli o práci (nezřídka mají „na krku“ exekuci). Vzájemně však mezi nimi existuje určitá solidarita, chovají se k sobě hezky a nejdou třeba k lékaři jen proto, aby „v tom nenechali ostatní“, kteří by bez dalších dvou rukou nezvládali objem práce. I sama Uhlová chtěla v několika pracích z tohoto důvodu setrvat – měla ke kolegům vztah a nechtěla je, lidově řečeno, „nechat v rejži“. Režisérka Rychlíková ji ale vždy usměrnila.

A proč jsme vlastně, my, husité, Uhlovou na faru pozvali? Sociální témata s křesťanstvím velmi úzce souvisejí. Měli bychom se zajímat o ty nejchudší, o ty, co jsou na tom mnohem hůř než my. A jak se ukazuje, i na těch nejnejpříjemnějších místech plných dřiny se projevuje vzájemná tolerance, solidarita, jinými slovy láska. Ta je ostatně znát i na osobní oběti autorky reportáží, vždyť, ruku na srdce, kdo z nás by se na tolik měsíců vydal dělat ty nejhorší možné práce? Jak říká Uhlová, jde o práce potřebné, bez kterých se společnost neobejde, neměli bychom tedy alibisticky moralizovat, že se špatně placení zaměstnanci měli líp učit, ale buďme rádi, že tyto práce má kdo vykonávat a náležitě je oceňme. Jak peníze, tak smýšlením a ve svých srdcích.

Magda Wdowyczynová

Foto: Antonín Jelínek

ském festivalu ukazuje některé momenty z uvedených zaměstnání s komentářem Uhlové čteným z jejího deníku, i pocity novinářky a reakce jejích blízkých. Na Břevnově však Uhlová mluvila zejména o tom, co se nevešlo do jejích psaných reportáží (z deníku plného dalších poznatků má mimochodem vzniknout i kniha).

Největším problémem při rozhodování, zda do tohoto odvážného projektu jít či nikoli, bylo to, že hlavní aktérka má čtyři děti a zaměstnaného manžela. Práci na špatně placených pozicích by Uhlová své rodině připravila krušné období způsobené nedostatkem peněz i péče. A skutečně – i když novinářka získala na svůj dlouhodobý projekt grant – v jednom ze zaměstnání (práce na kase) neviděla své děti

Alimentare

Alimentare/Živobytí - takto nadepsané vídají turisté v italských ulicích obchody s potravinami. Jedním z prvních novinářek, kteří se mnou po mém svolení „páchali“ rozhovor, byla Michaela Marksová - Tominová spolu s fotografem Karlem Cudlinem (ano, tajně jsem ho u nás v Rychvaldě oddávala s jednou pražskou farářkou). Pak jsem se s ní setkala v poradním orgánu vlády na MPSV a sledovala její práci, když se stala ministryní. Vážím si velmi jejího progresivního návrhu, aby stát platil výživné za neplatící alimentů, když nedokáže ohlídat dodržování zákonů. Řeči poslanců, že si ženy/muži samoživitelé mají pečlivěji vybírat otce/matky svých dětí, jsou víc než hloupé. Nejsme jasnovidci a nikdy nevíme, kdo nás za pět, deset, dvacet let opustí. Pan Bělobrádek je velmi slušný člověk, ale jeho překotná rada, že se mají samoživitelé rychle vdát/oženit, kupodivu opomněla, že třeba rozvedeným římským katolíkům to zneumožní přístup ke svátosti večeře Páně. Jsem ráda, že se za to omluvil. Právní stát je garant splnění právních rozhodnutí. Pokud to nezvládá, nese za svou trestuhodnou neschopnost odpovědnost. Stejně jako v ostatních soudních rozhodnutích nemůže přece nechávat výkon spravedlnosti v rukou postižených obětí! V případě alimentů to tak je. A tady jde o děti! Ty se bránit nemohou. Jen nesou tvrdost nás dospělých. I vlády a poslanecké sněmovny. Paní ministryně už svůj návrh, dlouho sněmovnou odkládaný, do konce svého mandátu neprosadila. Tak jenom doufám, že rozvedení poslanci a poslankyně své alimenty platí. Ať nemeškají a pomohou - ne samoživitelkám/samoživitelům, ale dětem. Jen ať si zkusí představit své děti bez alimentů! Církve by právě do těchto bolavých skutečností měly vstupovat razantněji, než řeší problém rozvedenosti. V lavicích všech církví sedí většinou ženy - babičky a matky - a vědí své. A paní bývalé ministryni do jejího úsilí připomínám Tolstého povídku o hostině u vládkyně ctnosti: Všechny ctnosti se znaly. Jen dvě se nikdy nepotkaly: Dobročinnost a vděčnost. JŠ

Karel Toman
Leden

Po cestách zavátých a po silnicích
rod opuštěných bloudí.
Sychravé zimy dlátém bolestí
monogram bídy ryly v jejich tělo,
a tak jdou světem.

Vyjde-li hvězda, pro ně nesvítil.
Betlém jim shořel.
Jen v bludných kruzích šlapou Boží zemi
a jíní stéká jim chladnými krůpějemi
po tvářích dětsky vzpurných.

Hospodu teplou večer jim dej, Pane,
a plnou mísu
a slovo dobrých lidí.
(Měsíce)

Jan Neruda
Ukolébavka vánoční

Spi, Jezulátko, spi!
Zas chudých lidí chudé dítě
jen do jesliček uloží Tě -
ach, kolikrát už lidstvu dáno
a Jidášů vždy zaprodáno,
spi, Jezulátko, spi!
Spi, Jezulátko, spi!
Spi sladce na tom seně holém,
my dech tajíme všichni kolem,
vždyť Tobě, věčné pravdy synku,
je také třeba odpočinku,
spi, Jezulátko, spi!
Spi, Jezulátko, spi!
a nabeř v spánku nové síly,
máš konat ještě mnohou míli:
té cesty lidstva ku spasení,
té ještě dlouho konec není -
spi, Jezulátko, spi!
Spi, Jezulátko, spi!
Za Tvé o bratřích naučení
svět vezme Tě zas do mučení
a než se lidstva pouta zdrtí,
je třeba ještě velkých smrtí -
spi, Jezulátko, spi!
(Zpěvy páteční)

Z kazatelského plánu

1. neděle po zjevení

Mk 1,4-11

Vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli.

GALATSKÝM 3,27

První čtení: Genesis 1,1-5

Tužby vánoční:

2. Abychom radostně přicházeli k prameni vody živé, tryskající do života věčného, modleme se k Hospodinu.
3. Aby všem lidem, kteří trpí hladem a žízni, účinné pomoci se dostávalo, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, Otče světa a Dárce dobra, tvůj Duch se vznášel nad vodami při stvoření světa i nad vodami Jordánu. Ponoř nás ve svou milost a svým Duchem nás přetvoř, abychom následovali tvého Syna! Prosíme tě, osviť nás, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Skutky 19,1-7

Evangelium: Marek 1,4-11

Verš k obětování: Žalm 89,21

Verš k požehnání: Marek 1,11

Modlitba k požehnání: Bože všemohoucí, tys otevřel nebesa a při křtu svého milovaného Syna jsi zjevil sebe sama jako Otce. Prosíme tě, moci svého Ducha dovrš dílo našeho znovuzrození, které se našim křtem započalo! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 5, 60, 155, 170, 335

O úctě k soukromému vlastnictví aneb Ježíš nebyl socialista

(Příspěvek k diskuzi o sociálním učení CČSH)

PROBLEMATICKÝ SOCIALISMUS

Ve svém příspěvku bych ráda ukázala, že klíčovou otázkou, na níž (nejen) v otázkách sociálních dochází k tříbení duchů, je vztah k soukromému vlastnictví.

Problém soukromého vlastnictví jako podmínky vytvoření vpravdě liberálního řádu v kontextech spravedlnosti a svobody není doposud na půdě husitské teologie dostatečně uchopen. Co se týče otázek sociálních, máme pouze historickou zkušenost dialogů křesťanů a marxistů, které probíhaly po druhé světové válce. Tyto dialogy vyústily v závěr, že symbioticky koexistovat spolu mohou pouze křesťanství a socialismus, protože Ježíšova vize spravedlivé společnosti údajně v socialistickou společnost ústí. Pod vlivem státní politiky po komunistickém převratu bylo sociální učení na půdě Církve československé (husitské) formulováno výhradně v duchu nezpochybnovaného definitivního historického vítězství socialismu (Salajka, Ebertová). Přitom původní vize zakladatelů byla: politiky a sociálně působit v duchu českého liberála Karla Havlíčka Borovského¹. Karel Farský viděl, kde leží příčina sociálního zla. Ne v bytostné neschopnosti jedince jednat svobodně a zodpovědně, ale v nespravedlnosti, která se projevuje ve vytváření zákonů ve prospěch sobeckých jedinců a společností.

„Jejich snažení plyne ze sobectví. – Nejsou to jen klerikálové, jsou to všichni držitelé moci, kterým přeje zákon jakožto držitelům“.²

Co je vlastně socialismus? Samotný pojem socialismu může znamenat ideály sociální spravedlnosti, větší rovnosti a jistoty, které jsou jeho konečným cílem. Zároveň však znamená konkrétní metodu, jíž většina socialistů hodlá těchto cílů dosáhnout. V tomto smyslu znamená socialismus zrušení soukromého podnikání, zrušení soukromého vlastnictví výrobních prostředků a vytvoření systému plánovaného hospodářství. (Vřele doporučuji k přečtení: F. A. Hayek: Cesta do otroctví.)

Plédují-li křesťané pro socialismus, jsou především z dobroty srdce unášeni představou, že právě tento systém přinese těm nejhudším ve společnosti zlepšení ekonomické situace. Historická zkušenost nejen že tato očekávání nepotvrdila, ukázala dokonce na nezadržitelný celkový úpadek morální a ekonomický všech vrstev obyvatel. Navíc součástí budování sociálního státu je právě metoda buď radikálního nebo postupného zákonného (tedy násilného) vyvlastňování, aby ono vyvlastněné mohlo být následně přerozděleno. Je ovšem třeba vnímat, že pojem vyvlastnit není nic jiného než eufemismus pro slovo ukrást.

NEDOTKNUTELNOST VLASTNICTVÍ

V KONTEXTECH BOŽÍHO ZÁKONA Málo se ví, že otázkou posvátné nedotknutelnosti vlastnictví v kontextech věčného Božího zákona se zabývali již pozdní španělští scholastici v 16. a 17. století. Tyto scholastiky lze též označit za tzv. protorakušany neboli předchůdce Rakouské ekonomické školy. Na jejich práci se pak odkazovali jak myslitelé katoličtí, tak protestantští. Max Weber například analyzoval vliv protestantské (kalvínské) morálky na rozvoj kapitalismu, k jehož rysům patří svobodný trh, který je nedotknutelností vlastnictví podmíněn.

Otázkou, proč je mírové soužití lidí jako osob, jež jsou Biblií proklamované jako svobodné, problematické, se zabývá ve své studii Dokonalý zákon svobody (The Perfect Law of Freedom) belgický filozof práva Frank Van Dun. Důvod této problematičnosti je v tom, že nás lidí je mnoho, každý jsme jiný a zdroje, které potřebujeme k životu, nejsou neomezené. Proto naše představy a přání, která toužíme uskutečňovat, musí být stále eticky korigovány úctou k druhým osobám a reálnými materiálními možnostmi.

Jinými slovy: Vzhledem ke skutečnosti, že není možné, aby se úplně všichni lidé ve státě (natožpak na celém světě) shodli na jednom jedi-

Nad Písmem

Duch nad vodami a křest Páně

Mk 1,4-11

Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.

Gn 1,2

V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a byl v Jordánu od Jana pokřtěn. V tom, jak vystupoval z vody, uviděl nebesa rozevřená a Ducha, který jako holubice sestupuje na něj.

Mk 1,9-10

Připomínkou křtu Páně završujeme vánoční období. Ježíš začíná své veřejné působení. Tím, že se nechá pokřtít mezi ostatními kajícími zasaženými Janovým kázáním. Když vystupuje z vod Jordánu, vidí otevřené nebe. Duch na něho sestupuje jako holubice a z nebe promluví sám Otec. Ježíš stojí ve vodě a na něho se snáší Duch. S určitou nadšátkou (ale jen velmi malou) můžeme říct, že jednotícím prvkem bohoslužebných čtení je právě „Duch nad vodami“ nebo „Duch nad křtem“ jako příslib nového Božího života.

V evangeliu se Božimu lidu a světu zjevuje Ježíš jako milovaný Syn Boží a tedy jako Zprostředkovatel Ducha. On nás všechny „namočí“ do stejného Ducha. Skrze Ježíše – právě takového, jak ho vidíme ve křtu, přichází nový Život do našeho

umírajícího světa a obnovuje všechno. Takto bývá ve starokřesťanské tradici zejména té východní, křest Páně chápán. Pán sestupuje do vod Jordánu a tím je posvěcuje. A spolu s nimi všechny vody, celý svět a všechno stvoření. Ano, u tohoto svátku můžeme nalézat i jisté ekologické souvislosti.

První čtení dnešní bohoslužby dobře známe. Jsou to jedny z prvních slov Bible. Známe je a stejně nad nimi žasneme. Možná stále víc. Země byla pustá a prázdná. Nikde nic, co by dávalo nějakou naději. Zoufale pustá země. Co se tu dá čekat? ALE nad vodami se přece jen něco děje. Vznáší se tam Duch. Podíváme-li se na hebrejský originál, zjistíme, že Duch (nebo víchr) Boží tu koná velmi zvláštní pohyb. Vznáší se či chvěje (kmitá) nad vodami jako orel nad svými mladými, aby je podle tehdejší představy chránil a pomáhal jim v letu. Zvláštní. Evidentně se jedná o prastarý obraz. Může nám být cizí. Ale tušíme: Něco se začíná dít. Země pustá a prázdná nezůstane. „Dech“ Boží vdechne vodám a všemu

Život. Smíme doufat a očekávat to dobré. Ano, to nejlepší.

Ve druhém čtení Duch uvádí pokřtěné do prorockého stavu. Něco se tu děje nejen nad vodami, ale také v lidských myslích. Člověk se stává schopným přijmout a předat Boží slovo. Duch uvádí člověka do komunikace, a to té nehlubší o tom nejdůležitějším, do komunikace mezi Bohem a člověkem, ale taky mezi lidmi. Pokřtěni jsou Duchem vtahováni do Božího sdílení se. Věci se dávají do pohybu správným směrem. Bůh jedná. Smíme čekat – navzdory všem pouštím kolem nás a v nás – něco opravdu nadějného. Nový život, nový pohyb správným směrem, zdravá dynamika. Toto všechno vstupuje do našeho světa naplno v Ježíšovi. Dokonce i ve vyprávění o něm. Ano, i v našem nedokonalém vyprávění. Bůh se ujímá světa a v něm i nás. Zcela osobně, hluboce a zásadně. Ježíš přináší Život. Toto smíme čekat a do toho být sami napojeni – tedy pokřtěni neboli namočení.

Petr Šandera

Pane Ježíši, ujímáš se nás a dáváš nám svého Ducha. Tak smíme být napojeni do proudu a společenství Božího života. Děkujeme. A protože jsme takoví, jací jsme, tak tě zároveň prosíme: Uč nás v jednotě s tvým Duchem také žít. Amen.

ném cíli, který by společně sdíleli a s bezvýhradným(!) souhlasem společně sdílenými prostředky naplňovali (jak si představují socialisté), nezbyvá než dovolit každému plnit si svá přání a potřeby na své vlastní náklady či společně v rámci menších organizací. Každý bez výjimky musí ovšem být zavázán etickými pravidly, která garantují nedotknutelnost osoby (jejího života a zdraví) a jejího vlastnictví, které lze pouze svobodně darovat, směňovat, prodávat či nakupovat. V Bibli je základ etického jednání mezi lidmi položen v Desateru. Charakteristické pro tuto etiku je, že je formulována negativními pří-

kazy Nezabiješ, Nepokradeš atd. Toto není náhodné. Jedná se o principy vpravdě svobodného řádu, jenž umožňuje vytváření vztahových struktur mezi jednotlivci a společnostmi v množství a rozmanitosti, které v totalitní společnosti jako organizaci s jednotným cílem nejsou ani myslitelné. (F. A. Hayek: Liberální řád) Pokud by bylo možné takovou dokonalou organizaci vymyslet a řídit, sám Ježíš by jistě tuto zodpovědnost na sebe vzal. Nicméně víme, že Ježíš právě takovou nabídku jako ďábelskou razantně odmítl. Na rozdíl od socialistického totalitního státu novozákonní církevní společenství

neznají násilím vynucovanou charitu: „Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť ‚radostného dárce miluje Bůh‘.“ (2 K 9,7)

ZÁVĚR

Na obou stranách, jak na straně katolické, tak protestantské, se můžeme setkat s myšlenkou, že vlastnictví není pouhým historicky podmíněným jevem či státem pragmaticky tolerovanou institucí, kterou lze arbitrárním legislativním zákrokem kdykoliv beztržně a bez následků narušovat či zcela zrušit, ale že institut vlastnictví je

ontologickou strukturou v kontextech věčné spravedlnosti a svobody. Nedejme se mýlit; nežijeme ve světě, v němž by panoval kapitalismus či liberální řád. Tento řád je již více než sto let passé. Žijeme v kombinovaném systému socialismu a korporativismu. Jak trefně vyjádřil F. D. Roosevelt: „Základní tezí tohoto programu je nikoli to, že systém svobodného podnikání za účelem zisku v této generaci selhal, ale že dosud nebyl vyzkoušen.“ Až budeme na půdě církve diskutovat o otázkách sociálních, o otázkách spravedlivého uspořádání společnosti, vezměme v úvahu i možnost svobody a spontaneity,

které jsou důsledkem dodržování Božích přikázání.

Mgr. Věra Vaničková

1) „Začali jsme vydávat časopisy, v nichž jsme (tyto) reformní požadavky, podmínky to zdárného politického sociálního působení v duchu Havlíčkově hájili, a episkopát vše odsoudil, zakázal, proklel, hrozil suspenzemi.“ Emil Dlouhý Pokorný IN Dr. V. Kadeřábek. Život a víra ThDr. Karla Farského. Blahoslav 1982. Str. 46.

2) Farský, Karel. Postily. Blahoslav 1952. Str. 79. Postila: Paprsek věčnosti, 1922.

Náš pan Biňovec aneb kdo je můj bližní

Mohla bych psát medailonky o kdekteré ovečce Páně z naší náboženské obce. Doufám, že pochopí, proč píšu o panu B. Náš bezdomovec. Byli tři. Už zbyl jen on. Před čtyřiceti lety vysoký černovlasý, modrooký. Dnes každou neděli v Husově sboru. Zejména na kůru zpěváci „cítí“, že přišel. V malém městečku je výhoda, že své bezdomovce všichni známe, kdeco o nich víme, mnohému rozumíme, snad i laskavěji soudíme a odpustíme, a tudíž se nám i snáze pomáhá. I když nás šťve, když znečistí zastávku, a občas má roztržený zip na poklopci (dřív jsme tomu říkali „kukačka“). Zvyklá z římskokatolického dětství před bohoslužbami nesnídám. Panu B. však snídání

a kafe udělám vždycky a každý den k tomu na farní zahradě dostane i cigáro, sem tam drobné na autobus do azyláku. V zimě. Jinak spí po svém. Už dvakrát jsme k němu volali záchranku. Lékaři nám řekli, že v něm už není vůbec nic zdravého. Jednou jsme ho dokonce nechtěně „pohřbili“. Podle pověry bude asi dlouho živ. Dvakrát jsme ho už taky ze sboru vyvedli. On se pak za záplavu sprostých slov z ranní kocoviny omluvil. Tuhle mi políbil ruku, že jsme ho nechali odvézt do nemocnice a zachránili mu život. Nosí mi dárky – nejspíš z popelnice. Tuhle hodiny, tady zrcátko s andělíčkem, voňavky, knížky, nádobí... A naše slepice si díky němu žijí jak v hotelu Hilton: z kontejnerů jim nosí vyhozené rohlíky, chleby, řízky, koláče, šunky, svačiny děti. Všechno čerstvé... A co teprve po svátcích! Ty jsou praktickou

a jednoduchou statistikou toho, jak dobře se máme. Máme u fary kontejner z Diakonie Broumov. Je velmi často vyvážený, protože přetéká odloženým oblečením. Tuhle z něho pan B. vytahoval nádherné plesové šaty, kožich a rifle. Ne pro sebe, poprosila ho o to jedna metr padesát vysoká paní, která na páku kontejneru nedosáhne. Pan B. má přes metr osmdesát. Rytíř smutné postavy. Postupně se rozpadávající osobnost. Nelže. On dnes už tomu, co říká, sám věří. A že je trochu mazaný? Kdo není? Naslouchám mu. Je nepohodlným zrcadlem každému z nás. Znejistí naše zabezpečenou sebejistotu – nebo sebejistotu zabezpečenost? Že třeba i my můžeme někdy taky takto... A věřte, stačí k tomu málo. Je pan B. můj, tvůj, náš bližní? Myslíte, že ho má Pán Bůh méně rád než nás? **Jana Šilerová**

Je všade so mnou

Dopis, který přišel po pastoračním přípisu biskupa člověku, který byl pokřtěn naším duchovním ve vězeňství kpt. Mgr. Milanem Grausem:

Dobrý deň,

V prvom rade sa Vám chcem poďakovať za Váš list. Som rád, že si nájdete chvíľku na mňa a odpíšete mi. Naozaj Vám veľmi pekne ďakujem. Váš list ma potešil a spríjemnil mi zvyšok dňa. Ani si neviete predstaviť, aký som rád, že môžem byť s Vami v písomnom kontakte. Veľa to pre mňa znamená. Pán biskup, Boha si ctím aj tu vo väzení a aj vonku si ho budem čítať a kdekol'vek budem na svete, pretože je všade so mnou. Náš Pán mi dáva silu, aby som mohol prekonať toto trápenie a s ľuďmi, s ktorými som, aby ma ochraňoval. Moje listy nie sú o tom, aby som tým niečo získal. Pán

biskup, bol za mnou pán pastor, veľa sme sa rozprávali o našom Pánovi. Je to veľmi dobrý človek, ktorý ma vždy naplní novými vecami. Jemu vďačím za všetko. On mi ukázal, aký je Ježiš dobrosrdečný a ako odpúšťa hriechy a ako každého z nás miluje a čo musel Ježiš spraviť, aby nás vykúpil z hriechov. Moja viera je čoraz silnejšia. Náš pán je pre mňa všetkým. Teším sa na ten deň, keď prídem k Vám na biblické hodiny a zoznámim sa s novými ľuďmi, s kresťanmi. Je to pre mňa taký dobrý pocit myslieť na to. Môj pastor hovorí, že by ma rád videl u mňa v Tekovských Lužanoch na fare pomáhať tunajšiemu farárovi. On hovorí, že budeme mať veľa roboty a ja budem dôkaz toho, že som uveril v nášho Pána Ježiša Krista. Úprimne - nie dobré spomienky majú na mňa v mojej dedine. Ale už nie som ten, čo som bol. Teraz som iný človek. Môj Pán ma zmenil. Chcem pomáhať ľuďom, ktorí to budú potrebovať. Uveril som v nášho

Pána v mojich tridsiatich troch rokoch. Asi mi to tak bolo dané od Boha a som rád, že to tak je. Doteraz v mojom živote bola tma, bolesť, strach. V živote som veľa trpel. Zneuctieval som všetko sväté. Bol som zlým človekom, ubližoval som všetkým okolo seba a neuvedomoval som si to. A potom ma zavreli a dostal som 15 rokov. Sedím 7 rokov. Za ten čas som zažil strašne veľa zla, ale prišla moja hodina uveriť v Pána Ježiša Krista a zrazu je všetko inak. Náš Pán mi odpustil a ukazuje mi cestu veľmi úzku. A ja po nej chcem kráčať až do cieľa večného života. To je to, čo cítim, to je to, čomu verím - v Ježiša Krista.

Pán biskup, všetko toto, čo sa deje, je Božia vôľa, naše písanie, to čo píšem, to čo cítim. Teším sa z toho všetkého, je to pekné. Budem pomaly končiť. Pán biskup, prajem Vám pekný deň a ďakujem. S pozdravom M.

(Pozn. red.: Redakce neuvádí celé jméno pisatele) Jan Hradil

O jednom lidském osudu

Loni tomu bylo již padesát let, co zemřel Miroslav Butula. Byl farářem CČSH. Narodil se v Žalci u Celje, v dnešním Slovinsku. Jeho otec Eduard, strojní tovaryš, totiž, jak bylo tehdy zvykem, vyšel z rodných Křečkovíc (dnes je to součást Vyškova) na vandr. Tehdy platilo, že se tovaryš mohl stát mistrem svého řemesla, až když získal zkušenosti u jiných mistrů svého oboru. A měl ve své vandrovní knížce řadu dobrozdání. Tento chasník si to zamířil na jih přes Vídeň. Tam je mimochodem dodnes, na rohovém domě blízko svatoštěpánského chrámu, umístěna prastará dubová deska, kam každý vandrovník zatloukl svůj hřebík - pro štěstí. Učinil tak i Eduard. Putoval pak dále na jih přes Graz, přešel Alpy, až došel do Celje, kde pracoval v cukrováru a později poznal svou ženu Malči. S ní se oženil a v Žalci se jim narodil v roce 1906 syn Miroslav. Po několika letech se malá rodinka vrátila na Moravu do Vyškova, kde se usadila v malém domečku z vepřovic. Byla v něm jedna místnost, kuchyňka a k tomu malý dvorek. V tom domečku (dnes již zbouraném) tedy vyrostl. Miroslav měl mladší sourozence Eduarda a Pavlu. Ve Vyškově chodil do obecné školy, poté i do gymnázia. Po jeho absolvování se rozhodl, že se stane knězem tehdy nově založené Církve československé. Také bratra Eduarda získal pro tuto myšlenku. Oba vystudovali Husovu teologickou fakultu v Praze a po skončení studií oba nastoupili na své farnosti. Prvním místem, kde Miroslav působil, byl Zábřeh, potom to byla Olomouc, Náklo, Ivanovice na Hané a Zborovice u Kroměříže. Od roku 1937 byl přeřazen do Střelice u Brna. Tehdy povolání faráře nebylo tak snadné, jak by se mohlo zdát. Farář měl obvykle na starost řadu obcí, mnohdy od sebe dosti vzdálených. Střelická farnost byla rozsáhlá a všechny obce, které do ní patřily, ani nelze vyjmenovat. Jen namátkou lze zmínit Radostice, Rosice, Ořechov a Moravany. Mladý farář objížděl tato místa ve starém autě a když ho musel prodat, tak na motocyklu a na kole. Práce s lidmi byla nejen jeho zaměstnáním, ale

i koníčkem. Nejvíce se věnoval dětem, s nimiž studoval písně, hry i loutkové divadlo. V jeho práci s dětmi mu pomáhala jeho manželka, která ho při bohoslužbách doprovázela na klavír či varhany. Sám skládal náboženské písně. V těžkém čase německé okupace se Miroslav v zimě roku 1944 silně nachladil a vážně onemocněl. Ale nešetřil se a dál plnil své povinnosti. A když se pak blížil konec války a s ní i fronta, tři týdny žila celá rodina dohromady se sousedy ve sklepě. Byl jim totiž zničen dům. Život v temném, stíněném, chladném a nevětraném prostoru jeho podlomenému zdraví neprospěl. Tak se sice dožil osvobození, ale ochrnil na obě nohy. Když se jeho zdraví nelepšilo, byl v roce 1947 penzionován a celá čtyřčlenná rodina se odstěhovala do Kroměříže, rodiště jeho manželky. Tam v domě prarodičů, byl uzavřen mezi čtyřmi stěnami pokoje. Penze byla malá, a tak celou rodinu živila manželka Věkoslava, která učila na kroměřížských školách český jazyk a tělovýchovu. A právě v této době, odkázán na pomoc druhých, začal psát pro děti. Byly to básničky, říkanky a pohádky. Pohádek složil značné množství, ale jen některé se dostaly mezi čtenáře. Tiskem vyšla ve slovenštině v roce 1946 „Morská panna“. Po nástupu komunismu nemohl publikovat. Několik souborů pohádek proto vyšlo vlastním nákladem jeho dcery až dlouho po jeho smrti. Byly to „Vodní a lesní pohádky“, „Stříbrné pohádky“ a „Dobrý hasičman a jiné pohádky“. Po její smrti vybral a upravil pro vydání další soubory pohádek jeho syn Miroslav. Vyšly v Brně po roce 2016. Byly to „Píďovo království a Mija a jeho kamarádi“, „Hvězdička

a trpaslíček“ a „Pohádkové příběhy“. Farář Miroslav Butula zemřel 14. 3. 1967 v Kroměříži.

Ing. M. Butula, syn Syn bratra faráře Butuly ve spolupráci s brněnskou diecézí postupně vydává pohádky, které jeho tatínek psal. K dostání na diecézní radě v Brně jsou tyto tisky: Vodní a lesní pohádky (Vydavatelství Ante), Mija a jeho kamarádi, Hvězdička a trpaslíček, Pohádkové příběhy.

Zprávy

Masaryk a Svatá země

Až do 13. ledna mají návštěvníci Nové budovy Národního muzea možnost zhlédnout výstavu Masaryk a Svatá země. Ta představuje nejen dosud neznámé fotografie z návštěvy, kterou první československý prezident vykonal ve Svaté zemi, tehdy ještě pod britskou správou. Výstava také ukazuje širší kontext jeho vztahu k židovství. „Na jaře 1927, v době, kdy Československu ještě nebylo ani deset let a Izrael byl teprve snem budoucnosti, přijel prezident Tomáš Garrigue Masaryk do Svaté země, aby navštívil Jišuv - Židy v Zemi izraelské. Jednalo se o historicky první návštěvu oficiální hlavy státu v tehdejší mandátní Palestině. Ze symbolického hlediska to byl projev podpory a jedinečná událost. Na tuto cestu lidé v Izraeli nikdy nezapomněli,“ vysvětluje kontext výstavy velvyslanec Státu Izrael Daniel Meron. Masarykova cesta byla tehdy pojata z širšího hlediska návštěvy kolébek civilizace - postupně navštívil místa v Řecku, Egyptě a Svaté zemi. Od ledna tohoto roku, kdy Izrael oslaví 70 a Česká republika 100 let od vyhlášení nezávislosti, se výstava vydá na pout' po českých a moravských městech. Kromě fotografií ukazuje další materiály. Výstava se dotýká i působení Masarykova syna Jana, pozdějšího ministra zahraničí, a připomíná významnou roli, kterou ve vztahu k židovskému národu sehrál. V Nové budově Národního muzea doprovází právě probíhající výstavu Fenomén Masaryk, kterou si mohou návštěvníci prohlédnout až do 31. ledna 2018.

red

Mikulášská Na Prádle

Jako každým rokem i loni proběhla 3. prosince v rámci bohoslužby Mikulášská v kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle. Kostel byl opět plný dětí i rodičů. Po bohoslužbě bratra Židlického přišel Mikuláš s andělem a čertem. Prázata zazpívala několik vánočních písní a poté se začaly rozdávat čokoládové Mikulášové. Kostelem zněl dětský smích a čerta se nikdo nebál. MP

Výzva pro studenty

Máš chuť si s někým popovídat mezi čtyřma očima? Potřebuješ poradit, svěřit se například s věcmi, o kterých se jinde těžko mluví? Máš morální dilema, které bys rád s někým probral a promyslel? Potřebuješ najít novou sílu, životní energii? Hledáš, jak šťastně žít nebo bojuješ s životní prázdnotou?

Využij možnosti duchovní péče pro studenty. *Individuální rozhovor je možný ve více lokalitách (Praha - Nové Město, Praha - Dejvice, Praha - Žižkov). Je možné najít klid k povídání i jinde.*

Mgr. Tomáš Novák Th.D.,
studentský duchovní
tel.: 776 478 488
e-mail: tomas.novak@ccsh.cz

ČZ v roce 2018

Vážení čtenáři, na obsahu a zvyšování kvality Českého zápasu se můžete podílet i vy. Uvádíme seznam magazínových čísel na r. 2018. Většina čísel vychází cca v půli měsíce, příspěvek je třeba zaslat ve zhruba měsíčním předstihu. Přispívat samozřejmě lze i do běžných čísel. V případě zájmu kontaktujte redakci. red

Témata magazínových čísel na rok 2018

- Únor - Věda a víra, etická zodpovědnost vědy
- Březen - Modlitba
- Duben - Velikonoce
- Květen - Pozvání na Noc kostelů
- Červen - Služba laiků v církvi
- Červenec - Ekologie
- Srpen - Odpočinek, dovolená
- Září - Věnováno studentům
- Říjen - Vznik Československa, konec 1. sv. války, mír
- Listopad - Raná církev
- Prosinec - Vánoce

Za životní prostředí

Ekologická sekce České křesťanské akademie se připojuje k lednovým modlitbám a připravuje Podvečer modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu s kázáním bratra Jaroslava Pechara, faráře ČCE v Praze - Braníku. *Toto ekumenické setkání se uskuteční v úterý 16. ledna od 18 h v přizemí kláštera Emauz, Praha 2, Vyšehradská 49.* JNe

Ašsko, země neznámá

NO CČSH Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 pořádají oblíbený přednáškový cyklus, tentokrát na téma „Ašsko, země neznámá“.

Přednáška proběhne v úterý 30. ledna od 15 hodin (zasedací místnost NO CČSH, Vítkova 13, Praha 8 - Karlín). Spisovatelka a publicistka Anna Šochová zasvěceně vypráví o Aši a jejím okolí. Náš nejzápadnější kraj má výjimečnou minulost a současnost, v níž nabírá nový dech. V poutavé prezentaci si prohlédnete nádherné památky Ašska. Seznámíte se s tajemstvími jejich historie, s kouzlem krajiny. Spolu pořádá Obec spisovatelů a Pražský klub spisovatelů. ZH

Z ekumeny

TÝDEN MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ 2018 BUDE MÍT TÉMA

TVÁ PRAVICE, HOSPODINE, VELKOLEPÁ V SÍLE

Zveme vás k účasti na Týdnu modliteb za jednotu křesťanů, který se bude konat od 18. do 25. ledna 2018. Tématem nadcházejícího Týdne modliteb za jednotu křesťanů je „Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“ (Ex 15,6).

Z předmluvy k programu:

Milé sestry, milí bratři v Kristu,

Týden modliteb za jednotu křesťanů nabízí několik příležitostí. Jednak – společně se modlit. Co může být silnějším výrazem víry a naděje, než společná modlitba těch, jejichž víra je společná, přestože se někdy ubírá různými cestami? Smíme také vydávat svědectví pro lidi mimo církve, že toho jsme schopni a že tak činíme rádi. Že nejsme do sebe zahleděni, naopak, že v úctě a respektu přijímáme jedni druhé. A ještě – letošní texty připravili křesťané z Karibiku. To nás směřuje ven, za hranice našich církví, za hranice našich států i za hranice Evropy. Nejsme se svými problémy jediní na této planetě. Naše modlitby míří k nám, do naší situace roku 2018, a míří také k těm, kdo na tomto krásném světě žijí s námi, blízko i daleko.

Mgr. Daniel Ženatý, předseda ERC v ČR
Mons. František Radkovský, delegát ČBK pro ekumenismus

JE STRAŠNÉ, KDYŽ SE „ODBORÁŘI“ SPOJÍ S PODNIKATELI A NEZABÝVAJÍ SE PRACUJÍCÍMI, VAROVAL PAPEŽ

Práce musí být artikulována podle modelů vskutku udržitelného rozvoje, které berou ohled na univerzální solidaritu všech národů. Zdůraznil to papež František v listu adresovaném kardinálu Turksonovi u příležitosti Mezinárodní konference organizované v minulém roce Úřadem pro integrální lidský rozvoj. Akce se věnovala otázce práce a odborů ve světle papežských dokumentů „Populorum Progressio“ a „Laudato si“.

Práce, jež je klíčem k celé sociální otázce, je posláním – napsal papež. Ježíš, který většinu svého pozemského života věnoval manuální práci v truhlářské dílně, nás vybízí, abychom následovali jeho kroky skrze práci. „Každý dělník je Kristovou rukou, která vytváří a činí dobro.“

Práce je rovněž klíčem k sociálnímu rozvoji. Není ani zbožím, ani pouhým nástrojem produktivního řetězce. V tom má původ etický imperativ hájit pracovní místa a vytvářet nová. Na druhou stranu však člověk „není pouze práce“, dodal papež František. Mezi další lidské potřeby náleží „rodina, přátelé a odpočinek“. Práce musí stát „ve službě člověku“.

Pokud se model ekonomického rozvoje zakládá pouze na materiálních aspektech člověka, ničí přírodní prostředí nebo z něj profitují pouze někteří, probouzí se křik ubohých i planety Země. Proto se tyto modely musejí zakládat na propojení mezi prací, domovem a zemí. Další vnitřně provázanou trojicí, klíčově důležitou pro autentický ekonomický rozvoj, je práce, čas a technologie, vypočítává papež.

Pracující lid se naučil v boji za svá práva čelit krátkozraké a manipulativní utilitaristické mentalitě; mentalitě, která nedbá na sociální úpadek a ničení životního prostředí, nezajímá se o to, co se použije a co se odhodí, nýbrž pouze o okamžitý výdělek a všechno ospravedlňuje ve službě bůžku peněz. Ve hře je dnes tedy důstojnost práce pro všechny, dodal papež. V dialogu o rozvoji je zapotřebí naslouchat všem hlasům, a zejména na těm nejsnáze přeslechnutelným, přicházejícím z periferií.

Papež vybídl k hledání způsobu, jak přejít od ekonomie trhu a financí k modelu, v jehož centru stojí lidská práce. Apeloval na odbory, aby vypracovaly konkrétní linie vycházející z hlediska pracujících a hledaly cesty, které vedou k integrálnímu, udržitelnému a solidárnímu lidskému rozvoji. Na této cestě varoval papež František před trojím pokušením. První směřuje pouze k ochraně zájmů některých a ignoruje chudé, marginalizované a odmítnuté. Druhým je sociální korupce. Je strašné – zdůraznil František – když se ti, kdo se označují za „odboráře“, spojí s podnikateli a nezabývají se pracujícími. Třetím pokušením je individualismus a konzumismus, proti kterým je nutné stavět „novou globální solidaritu“.

Podle Radia Vatikan, (job)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Ježíšův křest

Najdete pět rozdílů mezi obrázky?

(Řešení z minulého čísla: Slovo se stalo tělem.)

Jana Krajčířiková

